

Zeldzame huisdieren in Naturalis

Naturalis in Leiden, het tot een imposant, modern complex omgebouwde oude (mensen)pesthuis bergt de grootste natuurhistorische verzameling van Nederland en is dit jaar zeker een bezoek waard. Biodiversiteit is door de Verenigde Naties namelijk uitgeroepen tot speciaal aandachtsthema voor het jaar 2010. Naturalis is daarbij actief in het Nederlandse secretariaat en inmiddels is ook onze stichting toegetreten tot de landelijke Coalitie.

Huisdieren hebben immers net zoveel baat bij die diversiteit als de wilde dieren en de ecosystemen waarin ze figureren. Naast de keur aan opgezette wilde vogels zoogdieren en insecten, de uitgestalde stenen en droge planten, worden ook een aantal instructieve thema's in het museum gepresenteerd.

Op de vijfde verdieping is dat het onderzoek dat door Naturalis, samen met andere instituten is ondernomen. Stier Herman prijkt er in opgezette gedaante naast het skelet van een Plateosaurus. Herman, een pronte zwarte blaarkop, heeft in een stal van Naturalis zijn laatste, veel omstrede levensjaren gesleten en herinnert er in zijn huidige opgezette gedaante aan dat ook oude huisdieren zich heel best lenen om in de kermis van de allernieuwste biotechnologische trends mee te draaien.

Op dezelfde zaal is een botje van de in 1826 uitgestorven Hollandse duif onder een vitrine te bewonderen, een roodwitblauwe duif die eeuwenlang naast de Dodo op Mauritius, toen nog een Nederlands kolonie, heeft geleefd. Het botje is door een Nederlands team uit de Mauriti-

aanse bodem opgedolven. Dodo weg, duif weg! Jammer van de teloor gegane biodiversiteit, gelukkig zijn we tegenwoordig wat voorzichtiger met het wilde en tamme dierenbestand, althans, de intenties zijn er wel.

Stier Herman

Dirk Zoebel

Het jaar van de biodiversiteit

Bioindustrie en biotechnologie

In een ander hoekje van de zaal wordt het een en ander in beeld en teksten voorgeschoteld over het recente onderzoek naar verenpikken.

Ook hier is de les dat de grote verschraving in diertype en omgeving in de bioindustrie niet ongestraft is gebleven. Dieren die zich vervelen gaan ongewenst gedrag vertonen: nieuw voor mij was dat verenpikken een bij de fok meegelifte eigenschap

is, door al te monomaan op eierproductie te letten. Het tentoongestelde opgezette wilde Bankivahoen, zo wordt ons verteld, kon zijn pik- en krabbeldriften nog op de bosgrond van zijn Aziatische thuisland uitleven, in plaats van op de veertjes van zijn arme confraters in batterij of scharrelstal.

Een verdieping lager is het terrein van het thema biotechnologie verder uitgediept. Een opgezet bont varken moet ons duidelijk maken waar de medische praktijk zijn

donorhartkleppen vandaan haalt. De historie en het belang van gemodificeerde gewassen als mais, soja, katoen en koolzaad worden ook behandeld. Met name, zo lezen wij, geldt dat voor de aanwezigheid van robuustheid en resistentie van die oude rassen, nog steeds van groot belang bij de diverse veredeling- en fokprogramma's. Een insteek en aandacht die bij onze stichting niet een eerste prioriteit lijkt te hebben, zo zie je maar weer hoe belangrijk een diverse aandacht voor het

thema oude huisdierrassen blijft! Als illustratie bij een en ander fungeren een reeks afbeeldingen van oude kippen- en runderassen. Tot mijn genoegen zie ik de zwartwitte Exchequer Leghorn en het krulvederig Kuifhoen voorbij trekken, twee oude bekenden uit de kolommen van dit blad. Bij de koeien stuit ik op een plaatje van een roodbonte koe als illustratie van het Fries-Hollandse veeslag. Leve de biodiversiteit, maar het moet natuurlijk niet te bont worden. ●

Dierboekhoek

KIPsignalen

In de serie Signaal-boeken van uitgeverij Roodbont te Zutphen heeft nu het boek KIPsignalen een plaats gekregen. Net als de voorgaande boeken over varkens en koeien is het boek in eerste instantie geschreven voor de bedrijfspluimveehouders. In het boek krijgt dierenwelzijn veel aandacht. Daarnaast komen het gedrag, de huisvesting en de gezondheid van kippen uitvoerig aan de orde waardoor het boek ook voor de hobbydierliefhebbers interessant is.

Alle onderwerpen zijn in korte paragrafen beschreven waardoor snel informatie over het wel en wee van de kip kan worden ingewonnen. Dit alles voorzien van duidelijke tekeningen en foto's die het geheel opluisteren. Met name het eerste hoofdstuk: 'Meer zien door beter kijken' is een handleiding die elke sportfokker bij de hand zou moeten hebben want hierin is een hoeveelheid praktijkkennis gebundeld waar men heel veel van kan leren.

Op het terrein van de gezondheid worden de ziekten en de herkenning ervan kort maar bondig weergegeven.

De ondertitel van het boek: 'Praktijkgids voor diergericht pluimvee houden' zegt voldoende over de inhoud.

KIPsignalen, Monique Bestman e.a., Roodbont, ISBN 978-90-8740-047-7 €29,90.

Wagens & Karren

Eeuwenlang werden karren en wagens, van mestwagens en kruiwagens tot sjeke sjezen, brikken, karossen en boerenwagens, op en rondom de boerderij gebruikt,

speciaal daartoe werden paarden, ossen, geiten en honden getraind. Decennialang verzamelde het Openluchtmuseum in Arnhem deze houten vehikels. En nu is er dan eindelijk een fantastisch 655 pagina's tellend naslagwerk van al dit rijdend gareel. Enige nadeel aan dit boek is dat het geen actuele foto's laat zien hoe landbouwhuisdieren opnieuw ingespannen zouden kunnen worden voor deze unieke, meestal streekgebonden voertuigen met 2, 3 of 4 wielen of zelfs 0 wielen, de zogenaamde veldsleden. Nooit geweten dat zo'n klein land zo veel verschillende voertuigen kon hebben.

W.F. Renaud. Zutphen: Walburg Pers. ISBN 978.90.5730.542.9